

Bemærkninger til forslaget

I 1958 vedtoges den første egnsudviklingslov for at udjævne de store økonomiske og sociale forskelle i vort land. Siden er loven gentagne gange blevet forbedret og fremtræder nu som et meget værdifuldt udviklingsværktøj i hænderne på kommunal- og erhvervsråd i de såkaldte underudviklede dele af Danmark, dvs. Nordjylland, dele af Vestjylland, Lolland-Falster og Bornholm.

Grundet denne støttelovgivning er der fremkaldt en industriel udvikling med det resultat, at den tidligere hængende arbejdsløshed er gået forholdsvis ned, at befolkningsafvandringen i mange områder er stoppet, og at indkomsterne er steget mere end landsgennemsnittet.

»Det skæve Danmark« er blevet lidt mindre skævt, og egnsudviklingsområdernes dystre udsigter er blevet knap så skræmmende som forudset i 60'erne.

Som egnsudviklingsloven er formet, og som den administreres, kommer støtten dog fortrinsvis de større byer til gode, hvorved de mindre kommuners og bysamfunds problemer forøges. Udviklingen i de større byer har en positiv afsmitningseffekt, hvorfor folketal, indkomster og servicegrad stiger i disses nære opland. De samfund, der ligger uden for »magneternes« rækkevidde, omdannes derimod gradvis til gammelmandssamfund eller hyggelige tornerosebyer med meget få udviklingsmuligheder, selv om det erkendes af alle, at miljøet i de små samfund er overordentlig værdifuldt.

I disse samfund må det tilstræbes at skabe arbejdspladser, så en begrænset udbygning kan finde sted og den ressourcekrævende kørsel formindskes. Forslaget indeholder bestemmelser om indførelse af glidende og varierende støttesatser baseret på arbejdsløshedsprocenter, befolknings sammensætning, afvandring, gennemsnitsindkomster, transport til og fra arbejde og serviceniveau, således at områder med de største problemer også sikres den største støtte. Hensigten bag egnsudviklingsloven af 7/6-72 er at opmuntre til en erhvervsmæssig udvikling i udpegede egne af landet for at sikre befolkningen adgang til at opnå andel i samfundets almindelige økonomiske, sociale og kulturelle fremgang.

Det må være naturligt gennem en selektiv bistand at sikre de mest udsatte områder den største støtte. Glidende og varierende satser vil være et smidigt instrument i udviklingens tjeneste og vil kunne fungere som en øjeblikkelig hjælp til samfund, der kommer i akut nød gennem f. eks. en virksomhedsstandsning, eller som bliver ramt af følgerne af statslig centralisering. Hvis et område – takket være bl. a. egnsudviklingsbistand – får afhjulpet en underudviklings værste problemer, vil det være naturligt, om de gældende støttesatser bliver skåret ned.

Den hidtidige lov har fungeret godt, men haft den bivirkning, at de udpegede egnsudviklingsområder er blevet trukket skæve. Forslaget vil modvirke en sådan udvikling.